

בס"ד. ש"פ בחוקותי, כ"ב אייר, ה'תשכ"ב

(הנחה בלתי מוגה)

והתהלכתי בתוכם וגו' ואולך אתכם קוממיות¹. ומבואר בדרוש חסידות² בפירוש והתהלכתי, לשון רבים, שמורה על ב' אופני ההליכה שיש למעלה (אצל הקב"ה), שנעשים ע"י ב' אופני ההליכה שבעבודת האדם. וזהו גם מה שמסיים ואולך אתכם קוממיות, ופירשו חז"ל³ (לדעה א') מאתיים אמה כשתי קומות של אדה"ר, שמורה על ב' אופנים (ב' קומות) בעבודת האדם, שכנגדם הם ב' אופני ההילוך למעלה שעליהם נאמר והתהלכתי בתוכם. וצריך להבין מהו ענין ב' אופני ההליכה בעבודת האדם, וב' אופני ההליכה למעלה. וגם מהו הענין שב' אופני ההליכה הם בתיבה אחת, שמורה על החיבור ביניהם.

(ב) **והענין** בזה, דהנה, בהליכה שבעבודת האדם מצינו הליכה שהיא בבחי' פנים, כמ"ש באברהם התהלך לפני והי' תמים⁴, ומצינו גם הליכה שהיא בבחי' אחור, כמ"ש אחרי הוי' אלקיכם תלכו, וכתב⁵ לכתן אחרי במדבר. ועד"ז ישנם ב' האופנים דפנים ואחור גם למעלה, שהם ב' המדריגות דממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, דממכ"ע שהוא האור המתלבש בעולמות הוא בחי' אחור וחיצוניות בלבד, וסוכ"ע שהוא האור שלמעלה מהתלבשות בעולמות הוא בחי' הפנים⁶. וב' אופנים אלה הם ב' אופני ההילוך מלמעלה למטה (בחי' פנים) ומלמטה למעלה (בחי' אחור), כדלקמן.

וביאור הענין, דהנה, אור הממכ"ע בא בהתלבשות בכל עולם לפי ערכו, ולכן יש בו חילוקי מדריגות דמעלה ומטה, וכמו החילוק

(1) פרשתנו כו, יב"ג.

(2) אמרי בינה שער הק"ש פפ"ד ואילך (עא, ד ואילך). ד"ה והתהלכתי בתוכם במאמרי אדמו"ר הזקן: הנחות הר"פ ע' קנו. תקסט"ט ע' קלא ואילך. מאמרי אדמו"ר האמצעי ויקרא ח"ב ע' תשפו ואילך. אוה"ת פרשתנו ח"ב ע' תרמ ואילך. ע' תרנד ואילך. ע' תרעז ואילך. ע' תרפב ואילך. סה"מ תרכ"ט ע' קצד ואילך. תער"ב-תרע"ו ע' רנח

ואילך. ד"ה הנ"ל תשי"א (תו"מ ח"ג ע' 107

ואילך). ועוד.

(3) סנהדרין ק, א.

(4) לך לך יז, א.

(5) פ' ראה יג, ה.

(6) ירמ"י ב, ב.

(7) ראה גם אמרי בינה שם. מאמרי אדה"ז

תקסט"ט שם.

בין אצילות לבי"ע, דעם היות⁸ שגם אצילות הוא בכלל העולמות, ונקרא גם הוא עולם מלשון העלם⁹, וגם בו יש ההגבלה דעשר ספירות, עשר ולא תשע עשר ולא אחד עשר¹⁰, מ"מ, ה"ה עולם האחדות¹¹, ונקרא אצילות מלשון אצלו וסמוך¹², ועד שעולם האצילות אינו אלא גילוי ההעלם מאוא"ס המאציל¹³, משא"כ עולמות בי"ע, החל מעולם הבריאה שבו מתחיל ענין ההתהוות יש מאין (כידוע¹⁴ שהלשון בריאה קאי על התהוות יש מאין), היינו, מציאות יש שאין לו ערך כלל להאין שממנו נתהווה, שלכן התהוותו אינה אלא בכח העצמות שאינו עלול מאיזה עילה שקדמה לו ח"ו¹⁵. וכמו כן ישנם חילוקי מדריגות בעולמות בי"ע גופא, שעולם היצירה הוא למטה מעולם הבריאה, ועולם העשי' הוא למטה מעולם היצירה, ועד לעוה"ז שנקרא עולם הקליפות, והרשעים גוברים בו¹⁶. משא"כ אור הסוכ"ע אינו בא בהתלבשות בהעולמות אלא בבחי' מקיף עליהם בשוה ללא חילוקי מדריגות דמעלה ומטה¹⁷. ועוד זאת, שגילוי אור הסוכ"ע שהוא למעלה מהעולמות הוא המשכה חדשה לגמרי בעולם, משא"כ אור הממכ"ע שמתלבש בעולמות, עם היותו באופן דהמחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית¹⁸, וכמבואר בשער היחוד והאמונה¹⁹ בפ"י הבעש"ט במ"ש²⁰ לעולם הוי' דברך נצב בשמים, שהחיות האלקי ממוצא פי הוי' צ"ל מלובש תמיד בכל הנבראים להחיותם ולהוותם מאין ליש בכל רגע, מ"מ, אין זה דבר חדש, כי אם חידוש הישנות בלבד [ועד שמצד התמידות שבדבר, שזהו כללות הענין דהנהגת הטבע, אין מקום לענין של אמירת הלל, כמארז"ל²¹ האומר הלל בכל יום ה"ז מחרף כו'], שזהו רק מבחי' ממכ"ע שכללותו הוא אור השייך לעולמות²².

14	ראה רמב"ן ר"פ בראשית.	8	ראה סה"מ ה'ש"ת ע' 112. ובכ"מ.
15	(תניא אגה"ק ס"כ (קל, ב).	9	לקו"ת שלח לו, ד. ובכ"מ.
16	(תניא פ"ו (יו"ד, סע"ב ואילך) —	10	ספר יצירה פ"א מ"ד.
מעץ חיים שער מב (שער דרושי אבי"ע)	ספ"ד.	11	ראה לקוטי הש"ס להאר"ז ריש מסכת שבת. ובכ"מ.
17	ראה תניא פמ"ח (סז, סע"ב). ובכ"מ.	12	ראה פרדס שער טז (שער אבי"ע)
18	ברכת יוצר.	פ"א. ועוד.	
19	פ"א.	13	תו"א בראשית ג, א. וירא יד, א.
20	תהלים קיט, פט.	משפטים עו, ב. אוה"ת ענינים ס"ע רא ואילך.	
21	שבת קיח, ב.	המשך תרס"ו ע' קס ואילך. סה"מ ה'ש"ת	
22	ראה גם סה"מ תרכ"ט ע' קצו.	שם. ובכ"מ.	

ומזה מובן שגילוי אור הסוכ"ע שלמעלה מעולמות הוא באופן של הילוך מלמעלה למטה²³, שהעיקר בזה הוא התגלות העליון, וגילוי אור הממכ"ע ששייך לעולמות ומתלבש בהם לפי ערך חילוקי הדרגות שבהם, הוא באופן של הילוך מלמעלה למטה, שהעיקר בזה הוא ההתלבשות בכלי המטה. וזהו גם שגילוי אור הסוכ"ע הוא ההילוך שבבחי' פנים וגילוי אור הממכ"ע הוא ההילוך שבבחי' אחר, כי, גילוי אור הסוכ"ע הוא גילוי האור כמו שהוא מצד עצמו, שזהו בחי' פנים, וגילוי אור הממכ"ע אינו אלא מה שמתלבש בכלי המטה, שזהו"ע של אחר וחיצוניות בלבד²⁴.

ויש להוסיף, שזהו גם השרש שממנו נמשך ונשתלשל הענין דפנים ואחר כפי שהוא באופן ההמשכה בעוה"ז התחתון, שבעניני המצוות נמשך גילוי אלקות בבחי' פנים, והפכו בענינים השייכים לקליפה וסט"א שיניקתם וחיותם אינה מבחי' פנים אלא מבחי' אחריים דקדושה, כמאן דשדי בתר כתפוי לשונאו שלא ברצונו כו'²⁵.

ג) והנה ב' אופני ההילוך בבחי' פנים ובבחי' אחר שבאלקות נמשכים ע"י ב' אופני ההילוך בבחי' פנים ובבחי' אחר שבעבודת האדם. והענין בזה, שבכללות עבודת האדם ישנם ב' ענינים שהם בבחי' פנים ואחר, דהנה, ידוע²⁶ שהנשמה עצמה אינה צריכה תיקון כלל, ולא הוצרכה לירד לעוה"ז אלא כדי לתקן את הגוף ונה"ב וחלקו בעולם, וענין זה הוא בחי' האחר והחיצוניות שבעבודה, כיון שאין זה אלא בשביל ענינים חיצוניים כמו הגוף ונה"ב וחלקו בעולם. וענין הפנים הוא מה שכללות ענין העבודה פועל ונוגע למעלה, כתורת אדמו"ר הזקן²⁷ בפירוש מאמר המשנה²⁸ דע מה למעלה ממך, שכל הענינים שלמעלה הם ממך, שתלויים בעבודת האדם, ועד שאמרו חז"ל²⁹ שישאל מוסיפין כח בגבורה של מעלה, היינו שכללות ענין העבודה הוא צורך גבוה³⁰, שענין זה הוא אפילו בהדרגא שבה נאמר אם צדקת מה תתן לו גו'³¹, שבכללות

(28) אבות פ"ב מ"א.

(29) איכ"ר פ"א, לג.

(30) ראה עבודת הקודש ח"ב (חלק העבודה) פ"ג. הובא בשל"ה שער הגדול כט, ב ואילך. אוה"ת משפטים ע' א'ריט ואילך. ד"ה לא תהי' משכלה תשי"ב (תו"מ ח"ד ס"ע 324 ואילך). וש"נ.

(31) איוב לה, ז.

(23) ראה גם סה"מ תער"ב-תרע"ו שם.

(24) ראה גם תניא אגה"ק סי"ט.

(25) תניא פכ"ב (כו, ב).

(26) תניא פל"ז (מח, ב) — מעץ חיים

שער כו (שער הצלם) ספ"א.

(27) ספר השיחות תש"ד ע' 23. אג"ק

אדמו"ר מוהרי"צ ח"ג ע' שג (נעתק ב"היום

יום" יג אייר).

ה"ז אור הסוכ"ע³². ובפרטיות יותר, ישנם ב' אופנים בעבודת האדם גופא, שהם ב' אופני הילוך בבחי' פנים ובבחי' אחר, מלמעלה למטה ומלמטה למעלה. והענין בזה, שיש עבודה שהיא באופן של סדר והדרגה, היינו, שכללות העבודה היא באופן של הליכה מדרגא לדרגא לפי ערך מעמדו ומצבו כו', ולכן ה"ז רק בבחי' אחר, ומלמטה למעלה. ויש עבודה שהיא באופן שלמעלה מסדר והדרגה, היינו, שהעבודה היא שלא בערך למעמדו ומצבו כו', ולכן אין זה בבחי' אחר אלא בבחי' פנים, ובאופן דמלמעלה למטה. ובכללות ה"ז החילוק שבין עבודת הצדיקים שהיא בסדר והדרגה, לעבודת בעלי תשובה שהיא בחילא יתיר³³, למעלה מסדר והדרגה נועד"ז בעבודה דבעלי תשובה גופא, שיש בה ב' סוגי זכיות, זכיות סתם, ע"ד הזכיות שבעבודת הצדיקים, וזכיות שנעשו מהפיכת הזדונות³⁴, שהם בדרגא נעלית יותר³⁵. וע"י ב' אופני ההילוך שבעבודת האדם ממשיכים ופועלים ב' אופני ההילוך באלקות, והיינו, שע"י העבודה שהיא בסדר והדרגה, בבחי' אחר, מלמטה למעלה, ממשיכים גילוי האור שבבחי' ממכ"ע, וע"י העבודה שלמעלה מסדר והדרגה, בבחי' פנים, מלמעלה למטה, ממשיכים גילוי האור שבבחי' סוכ"ע³⁶.

ד) אמנם תכלית הכוונה היא שיהיו ב' אופני ההילוך (דבחי' פנים ודבחי' אחר, מלמעלה למטה ומלמטה למעלה) גם יחד, ועז"נ והתהלכתי (בתוכם) לשון רבים, שהו"ע חיבור ב' אופני ההילוך למעלה באלקות, להיות המשכת וגילוי אור הסוכ"ע בממכ"ע ועליות בחי' ממכ"ע בסוכ"ע, ועד"ז בעבודת האדם, שעז"נ ואולך אתכם קוממיות, מאתיים אמה כשתי קומות של אדה"ר, שהו"ע חיבור ב' אופני ההילוך דצדיקים ובעלי תשובה, שגם עבודת הצדיקים תהי' באופן שלמעלה מסדר והדרגה, וגם עבודת בעלי תשובה תהי' באופן של המשכה בפנימיות כו'.

ויש להוסיף בביאור הענין דואולך אתכם קוממיות, שיש בזה ב' דעות, דעה הא', מאתיים אמה כשתי קומות של אדה"ר, ודעה הב', מאה אמה. והענין בזה, דמספר מאה (השלימות דעשר כפי שכל א' כלול מעשר)

34) יומא פו, ב.

35) ראה דרמ"צ לט, ב. קצא, א.

36) ראה גם אוה"ת שם ע' תרמו.

32) ראה אוה"ת פרשתנו שם ס"ע תרמב

ואילך. ע' תרעח ואילך.

33) ראה זח"א קכט, ריש ע"ב. תניא

אגה"ת ספ"ח. ובכ"מ.

מורה על השלימות, וכידוע³⁷ בפירוש מאמר המשנה³⁸ בן מאה כאילו מת ועבר ובטל מן העולם, שזהו"ע שלימות העבודה. וזהו"ע מאתיים אמה כשתי קומות של אדה"ר, שמורה על השלימות דמאה בכל א' משתי הקומות שבעבודת האדם שהם ב' אופני העבודה דצדיקים ובעלי תשובה, כפי שמתאחדים בתיבה אחת דקוממיות. וענין זה מודגש יותר בפירוש הב', מאה אמה, שב' אופני העבודה דצדיקים ובעלי תשובה מתאחדים בצירוף קומה אחת, מאה אמה.

ויש לומר, שבמ"ש וואלך אתכם קוממיות, מאתיים אמה או מאה אמה, מרומז גם הענין דהמשכת גילוי אור הסוכ"ע בממכ"ע, שזהו חיבור ב' אופני ההילוך באלקות. והענין בזה, דהנה, ידוע בענין המספרים שיחידות בעשי' עשירות ביצירה ומאות בבריאה³⁹. ועפ"ז אינו מובן איך יכול להיות בעולם העשי' הענין דקוממיות (מאתיים אמה או מאה אמה) שהוא המספר דמאות ששייך לעולם הבריאה. אך הענין הוא, שיחידות בעשי' עשירות ביצירה ומאות בבריאה הוא מצד ההגבלה דבחי' ממכ"ע, אבל כאשר מאיר גילוי האור שבבחי' סוכ"ע, אזי יכול להיות המספר דמאות גם בעולם העשי'. ויתירה מזה, שמצד הענין דנתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים⁴⁰, נעשה המספר היותר מרובה בתחתונים דוקא.

(ה) **וכל** זה נעשה ע"י מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות, החל מהענין דבחוקותי תלכו⁴¹, שתהיו עמלים בתורה⁴², היינו, שלימוד התורה הוא מתוך עמל ויגיעה עד מיצוי הנפש כו', ועי"ז זוכים לכל הברכות האמורות בפרשה, החל ממ"ש⁴³ ונתתי גשמיכם בעתם גו', ונתתי שלום בארץ⁴⁴, שבזה נכלל גם הענין דשלום בית, שקשור עם יסוד, כדאייתא בגמרא⁴⁵ שהיסוד נקרא משים שלום בבית, שזהו"ע יחוד זו"ן (ע"ד ובדוגמת יחוד סוכ"ע בממכ"ע), כמ"ש⁴⁶ שבת אחים גם יחד, שע"ז

ספ"ג. במדב"ר פי"ג, ו. תניא פל"ו. ובכ"מ.

(41) פרשתנו כו, ג.

(42) תו"כ ופרש"י עה"פ.

(43) שם, ד.

(44) שם, ו.

(45) שבת קנב, א.

(46) תהלים קלג, א.

(37) ראה אוה"ת חיי שרה קי, ב. חוקת ע'

תתז.

(38) אבות פ"ה מכ"ב — הפרק שלומדים

ביום הש"ק זה.

(39) ראה לקו"ת בלק עד, ב. אוה"ת (יהל

אור) לתהלים ע' שכא. ע' תט. ובכ"מ.

(40) ראה הנחומא פרשתנו ג. נשא טז. ב"ר

נעשה ענין ההולדה שבו מתגלה כח הא"ס כו'⁴⁷ (כמשנ"ת לעיל⁴⁸). ועד שזוכים להגילויים דימות המשיח, שאז יקויים מ"ש והתהלכתי בתוכם, חיבור ב' אופני ההילוך באלקות ע"י המשכת אור הסוכ"ע בבחי' ממכ"ע, שהרי לעתיד לבוא יומשך ויתגלה אור הסוכ"ע למטה, וכן ואולך אתכם קוממיות, חיבור ב' אופני ההילוך שבעבודת הצדיקים ועבודת הבעלי תשובה, כפי שיהי' בביאת המשיח שאתא לאתבא צדיקייא בתיובתא⁴⁹.

שליט"א הנדפס לעיל ע' 397 ואילך).
 (49) ראה לקו"ת דרושי שמע"צ צב, ב. שה"ש נ, סע"ב. וראה זח"ג קנג, ב. נתבאר בהמשך תער"ב ח"א ע' תנ. ד"ה והניף וד"ה ויאמר לו יהונתן תשי"א (תו"מ ח"ג ס"ע 36 ואילך; ס"ע 50 ואילך).

(47) לקו"ת שה"ש לט, ד ואילך. מאמרי אדמו"ר האמצעי ויקרא ח"ב ע' תרעא ואילך. סה"מ תרנ"ב ס"ע קל. תרנ"ז ע' קעט. ובכ"מ. (48) ד"ה שיר המעלות לדוד הנה מה טוב ומה נעים גו' — דל"ג בעומר שנה זו (ענין זה לא נכלל בהחלק שהוגה ע"י כ"ק אדמו"ר